

Brexit: Článek 50 aktivován, Británie se loučí s EU

Historicky první odchod jednoho ze členů Evropské unie započal. Ve středu asi o půl druhé odpoledne předal britský zástupce při EU Tim Barrow předsedovi Evropské rady Donaldu Tuskovi šestistránkový dopis, oficiálně oznamující odchod Velké Británie z Unie. Tím se spouští článek 50 Lisabonské smlouvy, podle kterého začíná dvouleté období vyjednávání o podobě brexitu.

Odchod potvrdila i premiérka Theresa Mayová, která ho během interpelací oznámila poslancům. Ve svém proslulu vyzvala Brity k jednotě. „Necházíme z Evropy, ale z EU,“ zdůraznila premiérka ve svém projevu, který je označován za smířlivý a vstřícný. Řekla také, že brexit je jedinečnou příležitostí. „Je to šance pro dnešní generaci, jak vybudovat lepší budoucnost,“ vyjádřila se před parlamentem.

V historickém dopise, který na svém webu zveřejnila britská vláda, vyzvala Mayová ke spolupráci a ujistila, že respektuje postoj EU k podmínkám účasti na jednotném trhu. Formální odpověď Tuska se očekává do 48 hodin, během kterých by měl ozná-

mit zbývajícím 27 členským státům své stanovisko k vyjednávání.

Země Unie hodlají při jednáních vystupovat jednotně, což se jim zatím daří. Opakují, že se chtějí dohodnout, ale Velká Británie si nesmí diktovat podmínky. V sobotu 29. dubna se lídři států sedmadvacítky sejdou ke schválení dokumentu a pověří Michela Barniera, aby začal s vyjednáváním. Britové budou muset splnit peněžité závazky, které k EU mají. O částce se zatím pouze spekuluje, mluví se o 50 až 60 miliardách korun.

V reakci na brexit schválil v úterý parlament proevropského Skotska nové referendum o své nezávislosti. Skotská první ministryně na půdě parlamentu prohlásila, že spuštění článku 50 povede k fundamentální změně a Skotsku by tato změna neměla být předepisována. Referendum by se mohlo konat mezi podzimem 2018 a jarem 2019. Plebiscit ovšem ještě musí schválit britský parlament. Mayová už prohlásila, že před brexitem není pro další referendum správný čas.

KRYŠTOF DUDA

Theresa Mayová podepisuje dopis předsedovi Evropské rady Donaldu Tuskovi

Foto: archiv

Akademik Drahoš oznámil kandidaturu na Hrad Prezident má lidi spojovat, říká

Bývalý ředitel Akademie věd ČR oznámil v úterý 28. března, že bude kandidovat na post prezidenta republiky. Uvedl to na besedě v rodném Jablunkově v Moravskoslezském kraji. Ačkoliv má podporovatele napříč politickým spektrem, podle svých slov chce být nadstranickým prezidentem.

Jiří Drahoš na besedě ve svém rodišti kromě samotné aktivní účasti v prezidentských volbách také oznámil, jaká je jeho vize prezidentského úřadu a důvod jeho kandidatury. „Hlavním důvodem jsou obavy o osud novodobé české demokracie. Není mi lhostejný nárůst extremismu.“

Kromě toho chce také klást důraz na to, že chce být prezidentem nespjatým s žádnou politickou stranou. Přesto ho za kvalitního kandidáta označili už někteří levicoví i pravicoví politici. Podle předsedy KDU-ČSL Pavla Bělobrádka by Drahoš mohl být pro mnoho straníků zajímavým kandidátem. Možnou podporu vyjádřil

i předseda TOP 09 Miroslav Kalousek. „Z těch občanů, kteří zatím oznámili kandidaturu, by měl naši podporu pan Drahoš. Já ale ještě čekám, zda do voleb nepůjde pan Petr Pithart,“ uvedl.

Svůj postoj zveřejnil i předseda hnutí ANO Andrej Babiš. „Pana Drahoše považují za seriózního člověka. Nestojí však o podporu žádné strany a hnutí, což potvrdil i jeho mluvčí. Hnutí ANO na toto téma čeká interní referendum. Naši prioritou jsou sněmovní volby,“ sdělil Babiš serveru iDnes.

Sociální demokraté se zatím ke Drahošově kandidatuře vyjadřují váhavě. Podle ministra vnitra Milana Chovance bude jeho účast ve volbách zpestřením. Za důstojného kandidáta označil Drahoše také předseda ODS Petr Fiala.

Kriticky se k Drahošovu záměru kandidovat vyjádřil mluvčí prezidenta České republiky Jiří Ověčáček. „Přímá volba prezidenta republiky bude

o výběru mezi kandidátem občanů naší krásné země a kandidátem médií, který je umělým produktem PR,“ uvedl Ověčáček na svém Twitteru.

K Drahošově rozhodnutí se vyjádřilo také několik jeho soupeřů, kteří svoji účast oznámili již dříve. „Vítám Jiřího Drahoše v prezidentském klání. Čekali jsme to,“ reagoval Marek Hilšer. Michal Horáček naopak v rozhovoru pro Info.cz zpochybnil Drahošovu nadstranickost. „Situace, kdy je kandidát někým podporován efektivně, je stejná, jako když si jdete do banky půjčit peníze – musíte je vrátit i s úroky. Já nic vracet nebudu! Já budu nadstranickým prezidentem,“ vyjádřil se Horáček k možné podpoře Drahoše koalici STAN + KDU-ČSL. Drahoš totiž bez podpory politické strany bude muset získat 50 000 občanských podpisů, aby se mohl volebního klání zúčastnit.

MAREK MARTINOVSKÝ

Dvořák se pokusí uhájit post ředitele České televize

Česká televize včera uveřejnila seznam přihlášek na post generálního ředitele. O tuto pozici se bude ucházet celkem 12 zájemců, mezi nimiž je i její současný držitel Petr Dvořák či bývalý šéf TV Prima Martin Konrád. Rada ČT bude ředitele volit ve dvou kolech, která proběhnou 12. a 26. dubna.

Největší zkušenosti s vedením televize mají právě Dvořák a Konrád. Jiří František Potužník a Karel Novák mají zase největší praxi se zpravodajstvím České televize. Potužník v minulosti působil jako její zahraniční zpravodaj v Bruselu, Novák je současný šéfredaktor a bývalý šéfredaktor celé zpravodajské sekce.

Mezi dalšími kandidáty jsou také například bývalý poslanec za ODS Daniel Petruška, hudební redaktor stanice Vltava Stanislav Vaněk, předseda Strany práce Radoslav Štedroň či neúspěšná kandidátka do Evropského parlamentu za stranu Suverenita Gabriela Froňková Dousková. Dále kandidují dramaturg Milan Vacek, PR manažer Tomáš Kopečný, personalistka Alena Dlabáčová nebo někdejší auditor Petr Vinklář.

Hlavní výzvou pro nového ředitele bude přechod na druhou vlnu digitalizace či zvýšení dlouhodobě klesající sledovanosti stanice ČT24. Zároveň bude muset najít rovnováhu mezi zvy-

šujícími se provozními náklady a klesajícím rozpočtem. Takřka sedmimiliardový rozpočet České televize se oproti minulému roku sníží o 27 milionů na 6,85 miliardy.

Ačkoliv Petru Dvořákovi končí funkční období až 30. září, Rada se uchýlila k předčasné volbě. Své rozhodnutí hájí tím, že by se termín kryl s vrcholící předvolební kampaní do Poslanecké sněmovny. V červnu také vyprší mandát třem z 15 radních a není jisté, zda by poslanci stihli včas zvolit všechny nové členy Rady. Vítěz výběrového řízení tak bude mít alespoň dostatek času pro přípravu na nástup do funkce.

TOMÁŠ ZÍTKO

Protikorupční protesty v Rusku stmelily opozici. Jak na ně Kreml odpoví?

Organizátor protestních akcí Alexej Navalnyj vyslal minulý víkend do Kremlu jasnou zprávu: Už vás bylo dost. Jako výrazná osobnost ruského opozičního hnutí tak rozehrál šachovou partii, na jejímž konci by mohl kandidovat proti nynějšímu prezidentovi Vladimiru Putinovi. Za organizaci ilegálních protestů byl Navalnyj zatčen, odsouzen k patnáctidennímu pobytu ve vězení a musí zaplatit pokutu v hodnotě 20 000 rublů.

„Včerejší protesty, z nichž se řada konala i v okrajových oblastech země, ukazují, jak falešný je předpoklad, že vládu podporuje osmdesát čtyři procent obyvatel,“ napsal krátce po protestech Navalnyj ve zprávě pro The Washington Post. Jeho Fond boje s korupcí vyzval obyvatele nespokojené s poměry v zemi k demonstracím, které zasáhly asi 80 ruských měst. Jen ve 20 z nich se konaly legálně. „Pokud mohou tisíce lidí riskovat zatčení na protivládních akcích po celé zemi bez kontraakcí, znamená to, že je miliony podporují. Stvrzuje se tím šance, že budou Rusové volit osobu s mými názory,“ řekl Navalnyj.

Dmitrij Peskov, mluvčí prezidenta Vladimira Putina, ve vyjádření odmítl, že by měly protesty a jejich intenzita jakýkoliv větší význam a nazval je provokací. Organizátory pak osočil ze lži, protože údajně před veřejností popřeli ilegálnost demonstrací. „Nemůžeme respektovat ty, již klamou obyvatele pořádáním ilegálních shromáždění.“

Peskov také zdůraznil, že mladí lidé, kteří protestovali v hojném počtu, dostali za účast zaplacen. Navalnyj totiž minulý týden na svém blogu slíbil Moskvanům, že každému zadrženému účastníkovi pochodu pomůže s žalobou k Evropskému soudu pro lidská práva s perspektivou od-

škodnění až 10 000 eur (270 000 Kč).

Potenciálního kandidáta, který by se v prezidentských volbách v roce 2018 mohl postavit Vladimiru Putinovi, označují autority jako muže s mizivou politickou podporou. Smyšlenými obviněními z korupce pak na sebe podle úřadů jen strhává pozornost a předvádí se. Navalnyj byl koncem roku 2014 odsouzen k podmíněnému trestu 3,5 roku za defraudace, které měl způsobit kosmetické firmě Yves Rocher. Počátkem letošního února byl navíc v korupční kauze v lesnickém podniku Kirovles odsouzen k pěti letům vězení podmíněně, zatím ovšem nepravomocně. Obě kauzy označuje Navalnyj za vykonstruované s cílem poškodit jeho politické plány.

Putin pevně věří v jednoznačné obhájení prezidentského mandátu. A má k tomu dobře nakročeno. I přes to, že Navalného video poukazující na korupci prorostlou vládní sférou získalo za krátkou dobu přes 12 milionů zhlédnutí, státní média protesty a dění kolem nich ignorují. Odhadovaných 25 000 demonstrantů v hlavním městě je pak pro téměř dvanáctimilionovou Moskvu stále málo.

Předseda Demokratické volby Vladimir Milov se ale domnívá, že situace v Rusku dospěla ke kritickému bodu. „Ač se o protestech vědělo, nevznikla žádná akce na podporu Putina. Celá země je proti němu. Jediné, co drží vládnoucí režim pohromadě je jeho brutalita, ale i v jejích silných zdech se objevují praskliny,“ uvedl představitel jedné z mnoha malých opozičních stran v zemi.

Má-li toto tvrzení váhu, se ukáže až v březnu 2018, kdy se bude v Rusku konat první kolo prezidentských voleb.

JONÁŠ VERNER

Zaplněná katedrála se rozloučila s kardinálem Vlkem

Přes dva tisíce lidí přišlo poslední březnovou sobotu do katedrály svatého Víta na pohřeb emeritního arcibiskupa, pražského kardinála Miloslava Vlka, který podlehl těžké nemoci ve věku 84 let. Pohřbu se rovněž zúčastnilo několik desítek duchovních z Česka i zahraničí. Zádušní mši vedl kardinál Dominik Duka. Přítomni byli někteří politici, především ministři za KDU-ČSL. Prezident Zeman, jak již dříve avizoval, se zádušní mše nezúčastnil.

Miloslav Vlk se stal arcibiskupem v roce 1991, o tři roky později se stal kardinálem, a zastával funkci primase českého až do února 2010. V listopadové éře se také angažoval v česko-německém dialogu. Za svůj přínos obdržel i mnohá vyznamenání včetně Řádu Tomáše Garrigua Masaryka nebo německého Velkého kříže za zásluhy.

Po celý svůj život vystupoval velmi rázně a nazýval věci pravým jménem. K tomuto životnímu postoji ho jistě dovedly i těžké zkoušky během komu-

nistické diktatury, kdy byl zbaven státního souhlasu k výkonu kněžského povolání. „Nesmírně jsem si vážil jeho statečnosti a přímočarosti, s kterou dokázal bez diplomatických výtáček pozdvihnout hlas k otevřené kritice představitelů politické moci.“ napsal kněz Tomáš Halík v nekrologu pro týdeník Respekt.

Pro kardinála Vlka bylo velice důležité společenství. Proto se sblížil s Hnutím fokoláře, z čehož plynulo jeho úsilí v ekumenické spolupráci a inspirovalo ho k jeho budoucímu biskupskému heslu: „Aby všichni byli jedno“. Ve vlastních pamětech zmínil, že ve spiritualitě tohoto hnutí našel velké světlo i v těžkých situacích.

Rakev byla spuštěna do arcibiskupské krypty katedrály svatého Víta za mocného zvuku zvonu Zikmund. Miloslav Vlk se jistě zařadí svým odkazem po bok svých předchůdců, významných pražských arcibiskupů, Berana a Tomáška.

FILIP LIŠKA

Zádušní mši celebroidal arcibiskup Jan Graubner.

Foto: archiv

Bud' se EU reformuje, nebo nepřežije, říká Fiala

Evropská unie se podle ODS nachází hned v několika krizích a jediným východiskem je její proměna. „My nechceme unii rozbít, chceme ji reformovat,“ uvedl předseda ODS Petr Fiala na konferenci Česká vize EU pro 21. století, která se konala 25. března 2017 v pražském divadle Metro.

V debatě společně hovořili mimo předsedy ODS Petra Fialy i poslanec Evropského parlamentu za ODS Jan Zahradil a prorektor soukromé vysoké školy CEVRO Institut Tomáš Pojar. Pozvání přijal i předseda slovenské strany Sloboda a Solidarita Richard Sulík.

Podle Fialy se nejen u nás napříč politickými spektry objevují dva kraj-

ní názory na EU. Jeden prosazuje následování Velké Británie a odchod z EU a ten druhý pravý opak – ještě větší integraci. „ODS nesdílí ani jednu z krajních pozic a je jedinou stranou na české politické scéně, která už 10 let říká, že je potřeba provést reformu,“ dodal Fiala.

Europoslanec Jan Zahradil zastává názor, že by se Česko v dalších letech nemělo stát součástí tzv. tvrdého jádra EU. „Je zde zavedená představa toho, že kdo nesedí u stolu se všemi ostatními, je méněcenný. My u některých věcí být nemusíme, dokonce u některých společných věcí bychom být neměli,“ upřesnil Zahradil. Podle něj by to pro Českou republiku následně znamenalo vstup do eurozóny a spo-

lečnou migrační a azylovou politiku. „Tyto body musíme odmítnout,“ zdůraznil Zahradil.

„Evropa by nebyla bezpečná bez Spojených států a NATO,“ uvedl ve svém příspěvku prorektor Tomáš Pojar. Proto by podle něj mělo být zájmem EU i České republiky, aby udržela transatlantickou linku s USA, protože bez jejich pomoci se Evropa není schopná ubránit. Předseda slovenské strany Sloboda a Solidarita Richard Sulík na debatě představil svůj plán na reformu EU s názvem Manifest slovenského eurorealismu, ve kterém zdůraznil, že členství Slovenska v Evropské unii je pro celou zemi klíčové.

KRISTÝNA PRUŽINOVÁ

Královna Alžběta přihlížela trhům na Malostranském náměstí

Foto: archiv

Červený dvoupatrový autobus, londýnská telefonní budka, whisky či auta značky Jaguar. To vše, společně s více než 20 britskými značkami, bylo k vidění na trzích, jež pořádala britská ambasáda společně s Britskou obchodní komorou. Na Malostranském náměstí probíhala událost „Zažijte Velkou Británii“ ve čtvrtek 23. března, den po teroristickém útoku v Londýně. Celodenní bohatý program sledovala i figurína královny Alžběty II.

Náladu na akci oslavující britskou kulturu silně poznamenal atentát u Westminsterského paláce, a tak tu místo volně průchozích trhů hlídaly oplocené Malostranské náměstí desítky policistů. „To, co se stalo včera v Londýně, byl velmi smutný a tragický incident. Byl to teroristický útok v srdci našeho hlavního města. Hlavního města, které svádí dohromady lidi všech národností, náboženství a kultur,“ komentovala atentát ve svém projevu britská velvyslankyně Jan Thompsonová, která následně poděkovala Čechům a českým úřadům za solidaritu.

Už půl hodiny po desáté, kdy dudácký sbor zahájil slavnosti, došlo k odhalení voskové figuríny královny Alžběty II. půjčené z muzea Grévin. Vedle této dokonalé podobizny probíhal doprovodný program. V něm se představila i sama velvyslankyně Thompsonová, která společně s herci z Prague Shakespeare Company zarecitovala úryvky z nejslavnějších Shakespeareovských dramát. Během dne dále vystoupily dramatické kroužky, pěvecké sbory či hudební skupiny složené ze žáků britských škol a školek. Vrcholem programu se stala Cooking show, v níž kuchař odtajnil recept Korunovačního sendviče podávaného při uvedení Alžběty II. na trůn. Akci zakončilo divadelní vystoupení Cimrman English Theatre.

Během celého dne mohli lidé ochutnávat nejrůznější britské speciality jako fish and chips, okurkové sendviče, brownies nebo whisky. Hračkářství Hamleys přistavilo červený dvoupatrový double-decker a Jaguar ukázal své nejnovější modely aut.

PAVEL TYLSAR

Diskuse v divadle Metro.

Foto: Kristýna Pružinová

Pljeskavicu, džemy od mnichů a mnohem víc nabídla Novoměstská radnice

Všichni příznivci dobrého jídla a kulinařského umění se těšili na sobotu 23. března už dlouho dopředu. Novoměstská radnice hostila Festival delikátních chutí.

Přes dvacet stánků zde prezentovalo národní pokrmy, ale i netradičními pochoutky. Dovolily tak návštěvníkům nahlédnout doslova pod pokličku přípravy. Samozřejmě nechyběla ani česká kuchyně, reprezentovaná mléčnými produkty, zejména sýry všeho druhu.

Od brzkých dopoledních hodin se poněkud stísněné prostory Velkého sálu a nádvoří Novoměstské radnice začaly plnit lidmi lačnými po poznání cizokrajných kuchyní. Od exotických plodů Východní Afriky, například papáji, přes srbskou pljeskavicu, italské risoto a ruské pelmeně až po mexickou quesadillu, či vietnamské pad thai. Každý kontinent tu měl své zástupce a přítomní ochutnávali, co se do nich vešlo. Cena za porci se pohybovala od dvaceti do sta korun. Na své si přišly

i osoby s bezlepkovou dietou, které si mohly pochutnat zejména na bezlepkových dezertech. Jiný stánek nabízel například hořčice, marmelády a nejrůznější pasty vyráběné mnichy v českých a italských kláštřích.

Ochutnávky doplňoval doprovodný program ve vedlejší místnosti Velkého sálu. Tady byly projekce a vyprávění o cestování, které přibližovaly kulturu a obecně země, kde mají pokrmy svůj původ a kde jsou na ně náležitě pyšní.

JANA BRIŠOVÁ

Festival na nádvoří Novoměstské radnice.

Foto: Jana Brišová

Kundra, Březinová, Nezbeda a Ohnisko četli z nominovaných knih na Magnésii Literu

Čtvrtého autorského čtení autorů nominovaných na Magnésii Literu se ve středu 29. března v Knihovně Václava Havla zúčastnili autorka knih pro děti Ilona Březinová, básník Milan Ohnisko, redaktor Respektu Ondřej Kundra a Ondřej Nezbeda, který se v současnosti pohybuje v prostředí hospiců.

Ilona Březinová čte z knihy pro děti a mládež Řvi potichu, brácho jako by to byl napínavý dobrodružný román: „Červená, není červená, taky není červená,“ vriskal Jeremiáš a začal dědu i babičku ostřelovat vším, co bylo po ruce. Vzduchem létaly boty, kšiltovka, mámin slamák (...).“ Publikace se snaží přiblížit autismus a Aspergerův syndrom odlehčenou a stravitelnou formou lidem, kteří žijí s autisty – souborů, rodinným příslušníkům a hlavně spolužákům. „Spousta dětí má stále pocit, že jejich spolužáci jsou vadní. A oni nás naopak taky tak vidí. Že my jsme exoti. Takže já jsem chtěla postavit most,“ řekla Březinová, která na publikaci pracovala více než tři roky a konzultovala ji s odborníky.

Investigativní novinář Ondřej Kundra přečetl kapitolu Rýhy v podlaze o ruském špiónovi Robertu Racharžovi z knihy Putinovi agenti. Publikace odhaluje činnost ruských tajných služeb u nás. „Chápu, že komplikované články o ruských špiónech mohou odrazovat. Proto se je snažím vyprávět jako příběhy, avšak s naprostým respektem vůči faktům,“ uvedl Kundra. Na otázku, zda mu někdo někdy vyhrožoval v souvislosti s jeho prací, odpověděl: „Setkávám se spíš se slovními výhrůžkami. Jednou ale zveřejnili moji adresu na proruském webu, který jsem kritizoval, s dost nelichotivým dovětkem.“

Ze sbírky básní Světlo v ránu předčítal Milan Ohnisko a událost zakončil Ondřej Nezbeda kapitolou ze své publikace Průvodce smrtelníka: Prakticky o posledních věcech člověka. Slavnostní vyhlášení knižní ceny proběhne 4. dubna v přímém přenosu na ČT Art.

Ondřej Kundra při četbě

Foto: Pavlína Borská

Opilý Blaník bavil kino Aero

„Na podzim 2017 chystáme k volbám speciální novou řadu seriálu,“ potěšili producenti fanoušky seriálu Kancelář Blaník při příležitosti slavnostní předpremiéry konané 28. března v kině Aero. Na akci s názvem „Blaník v kině“ se dostavila valná většina tvůrců seriálu. Z tria hlavních protagonistů chyběl kvůli rodičovským povinnostem Michal Dalecký alias Žízala, naopak Marek Daniel jako lobbista Tonda Blaník a Halka Třešňáková představující jeho sekretářku Lenku hýřili dobrou náladou. Vzhledem k tomu, že satirický seriál je projektem internetové televize Stream.cz, tak do sedáček kinosálu usedli i další herci a moderátoři působící na této platformě. Akcí moderoval Jindřich Šídlo.

V současnosti jediná politická satira se opírá nejčastěji do ministra financí Andreje Babiše, prezidenta Miloše Zemana a jeho mluvčího Jiřího Ovcáčka, který je slovy produkce „dobrým, ale příliš dlouho trvajícím vtípem“. „Za tu dobu, co probíhá dnešní projekce,

stihl Ovcáček vydat 6 tweetů,“ reagoval po zkontrolování obrazovky mobilu Šídlo. Důvodem Ovcáčkovy aktivity bylo oznámení kandidatury Jiřího Drahoše na post prezidenta.

Samotné promítání se neslo ve velmi uvolněném duchu, bavili se jak diváci, tak herci. Po zhlédnutí kompletní páté řady seriálu včetně předpremiéry závěrečného dílu mělo publikum možnost besedovat s Blaníkem a spol. Daniel v otázce na jeho zvláštní výkony v rozhovorech pro DTV nebo Radiožurnál, po kterých mu chodily ohlasy, jestli není nesvéprávný, odpověděl: „Tyhle věci mi moc nejdu, dneska jsem trochu opilý, takže mi to jde.“

Seriál si diváci mohou pustit již od poloviny roku 2014, jeho další inspirací by měly být nastávající nejen parlamentní, ale i prezidentské volby, jež se uskuteční v únoru 2018. Poslední díl naznačuje, že by Blaník mohl v budoucnu oznámit prezidentskou kandidaturu.

JAKUB JIRKŮ

Goebbelsova sekretářka popisuje Jeden německý život

Do kin vstoupil celovečerní dokument o Brunhilde Pomselové, svědkyni pracující v samotném centru nacistické mocenské struktury. Portrét vypovídá o jejím životě, ve kterém se odrazily zásadní historické události dvacátého století. Dostala se totiž do blízkosti jednoho z nejhrošších zločinců v dějinách, ministra nacistické propagandy Josepha Goebbelse. Premiéra filmu Jeden německý život proběhla 27. března v kině Lucerna.

Pomselová poprvé vypráví o své životní zkušenosti, kdy pracovala jako osobní sekretářka, stenografka a písařka Josepha Goebbelse. „Arogantní a sebevědomý. Nic jste mu nemohli vytknout. Nehledě ale na jeho elegantní a dobře padnoucí obleky Goebbels kulhal. Trochu vám ho bylo líto,“ vypráví ve filmu Pomselová. Film přivádí diváky k zamyšlení, jak by jednali na jejím místě a zda by obětovali morální zásady kvůli kariéernímu postupu. Pomselová s nulovým zájmem o politiku totiž musela kvůli práci v Berlíně rozhlase vstoupit do NSDAP. Nakonec byla převedena na Ministerstvo propagandy. „Nejsem typ člověka, který by vzdoroval. Netroufla bych si, jsem zbabělá,“ řekla o své (ne)činnosti Pomselová. Na konci války byla svědkyní Goebbelsových posledních

hodin. Následně ji sovětsí vojáci zajali a věznilí pět let. „Necítím vinu. Pak byste museli vinit všechny obyvatele Německa, že umožnili vládě převzít kontrolu. Mohli jsme za to všichni. Včetně mě.“ Po válce působila opět jako sekretářka v rozhlase. Zemřela 27. ledna letošního roku ve věku 106 let.

Výpověď Pomselové s detailními záběry jejího stoleté tváře doplňují unikátní archivní záběry a Goebbelsovy citáty. Ačkoli si řada lidí myslí, že hrozba nacismu je dávno zažehnána, Pomselová dává najevo, že tomu tak rozhodně není. Film ukazuje, že válka a tyranie se neobjevují z ničeho nic a že domnělé zlo nelze vždy rozpoznat. Apeluje na to, že musíme neustále zpochybňovat vlastní morální postoje. Dokument odráží situaci dnešní společnosti a ukazuje podobnost tehdejších a současných událostí. „Nacházíme se na konci krize, která nebyla zcela zažehnána, a čelíme velkému počtu uprchlíků, což v mnoha ohledech znepokojuje lidi v bohatých západních zemích. Najednou se pravice stala společenskou přijatelnou, až na to, že se tentokrát ne jedná o země, ale celý kontinent pohnul směrem doprava,“ vyjádřil se k dokumentu jeden z režisérů Christian Krönes.

ANNA BENDOŮVÁ

Na jaře se bude tančit s dvěma tyčkami, skákat přes švihadlo a možná přijdou i klauni

Milovníky současného tance a pohybového divadla čeká nabitý konec divadelní sezóny. Od dubna do června roztančí pražské divadelní scény hned tři festivaly. Na tradiční Českou taneční platformu, která se uskuteční od 6. do 9. dubna, naváže mezinárodní Dance transit a během celého června se pak bude tančit proti předsudkům. Tak zní alespoň motto 29. ročníku festivalu Tanec Praha, kterým protančene měsíce vyvrcholí.

Příští týden začíná festival Česká taneční platforma, který pravidelně přináší to nejlepší z tuzemské scény za uplynulý rok. Letos představí devět in-

scenací, vybraných dramaturgickou radou a diváckou porotou. „Tentokrát jakoby choreografové poodskočili od hlavního proudu. Každé dílo je tak osobité, že si ani netroufám definovat celek,“ řekla na tiskové konferenci taneční kritička a členka odborné poroty Nina Vangeli.

Mezi devíti vybranými choreografiemi nechybí díla souborů jako 420PEOPLE, ME-SA, Spitfire Company nebo VerTeDance. Představí se však i dosud méně známí umělci. Tereza Hradílková se v inscenaci Švihla bude snažit dokázat, že švihadlo není jen dětská hra, své sólo pro jednoho taneč-

níka, dvě tyčky a tři rozměry vnějšího světa předvede Viktor Černický, klaunské duo tYhle na jevišti vystoupá Výš a zatančí i Martina Hajdyla Lacová, letos nominovaná na Cenu Thálie.

Závěrečný večer festivalu uvede loňskou Taneční inscenaci roku, kterou se stala choreografie Odrzení souboru Farma v jeskyni. A oceňovat se bude i letos. Kromě zmíněné ceny pro nejlepší inscenaci sezóny vybere mezinárodní odborná porota také Tanečnicka či Tanečnicki roku. Udělena bude i Cena Diváka, Cena za světlý design nebo Cena Jiřího Opěly.

PAVLÍNA PODZIMKOVÁ

Postmodern Jukebox roztančil Lucernu v rytmu jazzu

Rockové klasiky a popové hity v jazzovém a soulovém hávu. Tak se dá charakterizovat styl orchestru Postmodern Jukebox Scotta Bradleeho. Americké hudební těleso, které předělává známé písničky ve stylu dvacátých, třicátých a padesátých let, zavítalo do Prahy již počtvrté. Koncert se konal v neděli pod záštitou jazzového festivalu Agharta v kompletně vyprodaném Velkém sále pražské Lucerny.

Během večera zaznělo množství známých coverů orchestru, například píseň Halo původně zpívaná americkou zpěvačkou Beyoncé či I Will Sur-

vive Glorie Gaynor. Nechyběla ani improvizace, tak typická pro jazzová vystoupení. Na závěr koncertu publikum nadšeně přivítalo klavírní verzi české písně Škoda lásky. Diváci obzvláště ocenili výkony zpěvačky Maiyi Sykes, která svůj silný hlas propůjčila mimo jiné písni Creep od Radiohead. Mezi další hvězdy, jež Velký sál hostil, se řadí například Robyn Lee Anderson či LaVance Cooley, zpěvák a moderátor celého večera. Zvláštní pozornost si zaslouží stepařka Anissa Lee, prokládající svým neuvěřitelným talentem jednotlivá hudební čísla.

Postmodern Jukebox založil new-

yorský rodák Scott Bradlee v roce 2013, kdy začal na Youtube nahrávat retro předělovky populárních písní. Jeho aranžmá singlu We Can't Stop od Miley Cyrus získalo během dvou měsíců téměř čtyři miliony zhlédnutí. Vystoupení Postmodern Jukeboxu jsou charakteristická především neotřelými melodiemi a smyslem pro detail, včetně dobových kostýmů a účesů. V současnosti kapelu zaměstnává její první evropské turné, v příštích dnech má na programu představení ve Francii, Německu nebo Itálii.

GABRIELA KNÍŽKOVÁ

Interiéry uzdravují člověka i planetu

Domy z konopí, nemocnice ze dřeva nebo obydlí ve tvaru vejce. Na letošním Living Foru prezentovala česká i zahraniční studia novinky ze světa architektury a interiérového designu. Projekty spojuje téma „interiér pro zdravý život“. Účastníci konference mohli také nahlédnout do „vzducholodě“ Gulliver, která přistála na budově Centra současného umění DOX. Akci uzavřelo vyhlášení výsledků soutěže Interiér roku. Absolutním vítězem se stala architektka Dagmar Štěpánová.

Konopné stavební materiály představil Alex Sparrow z britské společnosti Hemp-lime Construct. Přednosti konopí smíšeného s vápno jsou podle Sparrowa ekologická udržitelnost, nenáročnost na pěstování a vysoká produkce oxidu uhličitého. V budoucnu by mohla tato hmota nahradit docházející uhlí a ropu. V Česku jsou zatím dvě stavby tohoto typu.

V oblasti interiéru zažívá revoluci světlý design. Nyní je k dostání světlo, jež mění svou intenzitu, barvu a teplotu v závislosti na denní době a činnosti člověka. „Devadesát procent času dnes trávíme v interiéru a tím je narušen biologický rytmus našeho těla. Přesto se málokdo orientuje v tom, jaký odstín světla využít v konkrétní části bytu nebo v danou denní dobu,“ vysvětlil Martin Sajber, odborník v oblasti umělého osvětlení. Světlo se reguluje pomocí aplikace pro smartphony. Můžeme jej také spárovat s televizí či hudebním přehrávačem a dokreslit tak atmosféru.

Ze světa architektury byl k vidění projekt Wendy K. Perring. Architektka z britského PAD Studia navrhla dočasné bydlení pro výtvarníka, který si přál žít ve vejci. Stavba se nachází na řece Beaulieu na jihu Velké Británie. „Inspirovali jsme se daným místem. Stavěly se tam válečné lodě, a tak

jsme převzali tuto technologii, která není složitá. Vejce v podstatě postavil jeden člověk v kůlně,“ vysvětlila. Nejdůležitější je pro studio udržitelnost a šetrnost k životnímu prostředí. To se však podle Perring nevyklučuje s krásou.

Projekty přihlášené do soutěže interiéru roku hodnotila mezinárodní porota v čele s designérem Jiřím Pelclem. V kategorii Rekonstrukce vybrala porota práci Olgy Frydecké a Šárky Martínkové Špačkové ze studia Gens za návrh interiéru venkovského stavení v Jelenském údolí. Za nejlepší veřejný interiéru získali cenu Ilja a Martin Skočkoví, kteří navrhli vnitřní prostory restaurace Fach v bratislavském Pálffyho paláci. Mezi novostavbami vyhrál interiéru loftu na Hřebenkách v Praze podle Dagmar Štěpánové, která se stala zároveň absolutním vítězem.

CLARA ZANGOVÁ

Dušková a Bidař bojují o olympijskou kvalifikaci, Hanzlíková nepostoupila

Finská Hartwall Arena hostí od středy 28. března do neděle 2. dubna Mistrovství světa v krasobruslení. Ve středě soutěž odstartovala krátkými programy žen, kterým stejně jako na Mistrovství Evropy kraluje Ruska Evgenia Medvedeva. Krátké programy sportovních dvojic vede čínský pár Wenjing Sui a Cong Han. Dušková a Bidař postoupili z patnáctého místa a přiblížili se tak přímé kvalifikaci na Zimní olympijské hry v Pchjongčchangu. O té se rozhodne ve čtvrtěních volných jízdách.

Sedmnáctiletá Michaela-Lucie Hanzlíková s bodovým ziskem 32,21 zaostala i za svým osobním rekordem z letošního Mistrovství Evropy (52,39 bodu). Hned úvodní plánovaná kombinace skončila pádem po prvním trojitým skoku. Stejně dopadli i sólový trojitý rittberger a dvojitý axel, a tak kromě záporného ohodnocení skoků měla Hanzlíková ještě čtyřbodovou srážku za tři pády. Na téměř bezchybné výkony předvedené na Mistrovství Evropy v Ostravě (20. místo) a Mistrovství světa juniorů (16. místo) tak na světovém šampionátu nenavázala. "Míša prostě třikrát spadla, sport je někdy i takový. Ale má za sebou úžasnou sezonu. Důležité je, aby jí to nevzalo chuť a nasazení, ale aby si z toho vzala zkušenosti. Ví, že ona si je vezme a chuť neztratí," hodnotila středěční vy-

Krátký program v podání Duškové a Bidaře

Foto: archiv

stoupení trenérka Hanzlíkové Monika Škorníčková.

Ruska Evgenia Medvedeva předvedla bezchybný krátký program a s bodovým ziskem 79,01 se přiblížila obhajobě titulu z loňské sezóny. Za ní jsou kanadské reprezentantky, Kaetlyn Osmond a Gabrielle Daleman.

Naopak mladá sportovní dvojice Anna Dušková a Martin Bidař ve středu večer udělali první krok pro postup na Olympijské hry. V krátkém programu, kromě drobného zaváhání Bidaře v závěrečné piruetě, nechybovali. Kvalifikovali se tak do čtvrtěních volných jízd. „Myslím, že jsme velice spokojeni s tím,

co jsme dneska předvedli,“ komentovala program Dušková. „Hlavně jsme chtěli, aby Anička s Martinem zajeli čistý program, protože ta soutěž je tu opravdu moc vyrovnaná. Věděli, že jiná možnost na postup není,“ řekla pro idnes.cz trenérka sportovní dvojice Eva Horklová.

Německá dvojice Aljona Savchenko a Bruno Massot ztratil necelý jeden a půl bod na vedoucí pár. Za nimi je v těsném závěsu dvojice Evgenia Tarasova a Vladimir Morozov. Mistry světa z loňské i předloňské sezóny Meagan Duhamel a Eric Radford z Kanady jsou průběžně až na sedmém místě (72,67 bodu).

KATEŘINA HOROVÁ

Kometa Brno udolala Hradec

Brněnští hokejisté se po hladké čtvrtfinálové deportaci Sparty dále vezou na vítězné vlně. Jejich formu odnesl v prvním zápase semifinále play-off extraligy hradecký Mountfield. Po šťastném gólu Martina Nečase a následném pojišťovacím gólu do prázdné branky si svěřenci Libora Zábranského připsali první bod za vítězství 2:0. V zápase, kterému dominovali především bezchybní brankáři, byli šťastnějším týmem než domácí Hradec a v letošních vyřazovacích bojích stále čekají na první prohru.

Již od začátku bylo jasné, že v tomto zápase půjde o hodně. Ostatně spolu s bezchybnými slovenskými brankáři vládla prvním dvěma třetinám především opatrnost. Jak neprůstřelný Marek Čiliak na brněnské straně, tak domácí brankář Patrik Rybář své týmy drželi a zasloužili se, že bezbrankový stav vydržel až do 43. minuty. V té stihl kanadský útočník ve službách brněnské Komety Alexandre Mallet puk, a když se dostal z palebné pozice, šikovně předložil puk mladému útočníkovi Martinu Nečasovi, který jej se štěstím nasměroval za Rybára. Závěrečný hradecký tlak a šanci na výsledkový zvrat ukončil čtyři sekundy před koncem gólem do prázdné brány Marek Kvapil.

Kometě tak ve výsledku neškodilo ani pětminutové oslabení po tvrdém faulu Vojtěcha Němce na lotyšského obránce Mountfieldu Antise Džerinše, které díky zodpovědné obraně na přelomu první a druhé třetiny přečkali. Brněnští

brali vyloučení svého klíčového útočníka na pět minut a do konce zápasu za krivdu, avšak Džerinšův zlomený nos a pozeření na ořes mozku mluví za své.

Druhá semifinálová dvojice změřila síly již tento pátek. Utkájí se spolu vítěz základní části, obhájce titulu a velký favorit této série Bílí Tygři Liberec s Piráty Chomutov, kteří do semifinále postoupili po vyčerpávajících bitvách v předkole s Mladou Boleslaví a ve čtvrtfinále s Oceláři z Trince. Potrápení favorita, nebo dokonce případný postup Chomutova, by však byl pro fanoušky i experty velkým překvapením.

V úterý 28. března začala prvním kolem také ostře sledovaná dvanáctikolová baráž mezi dvěma nejhoršími extraligovými a dvěma nejlepšími prvoligovými týmy. V té se spolu utkájí o dvě postupová a dvě sestupová místa týmy Dynamo Pardubice, Energie Karlovy Vary, Dukla Jihlava a Motor České Budějovice.

V televizním duelu vyrazily domácí Pardubice prvoligové aspiranty na postup z Českých Budějovic. V utkání, které provázela více než desetitisícová divácká kulisa, se nakonec radovali Jihočeši, kteří díky oběma brankám v přesilových hrách porazili trápící se Pardubice 2:1. V druhém duelu, který byl bohatší na vstřelené branky, zvítězil opět prvoligový tým. Po vyrovnaném zápase nakonec Jihlavští udolali Karlovy Vary 4:3, přestože třikrát v zápase prohrávali a neustále museli dotahovat soupeřův náskok.

JAKUB GRIM

Poslepu do výšky patnácti metrů

Foto: Stanislav Kučera

„Trochu níž, teď doleva, pravá ruka na úchyt a už jsi skoro nahoře!“ Bez podobných pokynů by se závodníci na vrchol lezecké stěny nedostali. Tříčlenná družstva při závodech Nekoukej a lez O.K. totiž tvoří nevidomý, dospělý a dítě. A aby byly podmínky pro všechny stejné, lezou účastníci bez zrakového postižení se zavázanými očima.

Už sedmý ročník netradičních závodů proběhl ve spolupráci s dobrovolníky z MONETA Money Bank v neděli 26. března v lezeckém centru Smíchov.

Celkem osm týmů se postavilo na start tří různých obtížných tras. Úkolem každého lezce bylo v časovém limitu pěti minut zdolat patnáct metrů vysokou stěnu. Rozhodující pro správný výstup byly hlasité pokyny křičené od zbylých členů týmu. „Radit si mohou navzájem pouze příslušníci jednoho týmu. Zajímavá situace nastává, když leze dospělý a radit mu musí dítě. Většinou ale spolupráce funguje perfektně. Dnešní závody nejsou klasičkou sportovní akcí, důležité je užít si atmosféru a pokusit se překonat všechny překážky,“ řekla vedoucí dobrovolníků MONETA Money Bank Zuzana Pokorná.

Nevidomí se na závody připravovali dva měsíce. Chodili si vyzkoušet různé trasy a v závodech si pak mnohdy vedli lépe než jejich kolegové se zavázanými očima. „Také návštěvníci lezecké stěny bez zrakového hendikepu si občas vyzkouší, jaké to je lézt poslepu. Když vidí nevi-

domé, jak se statečně perou s obtížným výstupem, nedá jim to a sami se zkusí vžít do jejich role,“ dodala Pokorná.

Všichni soutěžící zvládli náročné lezení výborně. Nevidomí si mohli ověřit, že mohou vést plnohodnotný život plný sportu a dalších příjemných aktivit. Závodníci bez zrakového postižení pak na vlastní kůži okusili, jaké to je protloukat se světem pouze se čtyřmi smysly. A nakonec se ukázalo, že šátek přes oči má jednu výhodu. Alespoň odpadá strach z výšek.

STANISLAV KUČERA

Samková vyhrála světový pohár

V příštím roce ji bude čekat obhajoba zlata z olympiády v Soči, teď Evě Samkové přibyla i obhajoba celkového prvenství ve Světovém poháru. Česká snowboardkrosarka v sobotu ve švýcarském Veysonnaz poprvé v kariéře získala velký křišťálový glóbus. V posledním závodě sezóny skončila druhá, porazila ji jen Francouzka Charlotte Bankesová.

Česká závodnice byla ve vynikající formě po celou sezónu a v čele Světového poháru měla poměrně vysoký náskok, nicméně stále jí mohla ohrozit Michela Moioliová z Itálie. Když na startu finále ve Vaysonnaz stanuly proti sobě, očekával se napínavý souboj. Stejně to ale byla Eva Samková, na kterou se více zaměřovali diváci i experti. Suverénně

Plíšková bojuje o finále, Berdycha čeká Federer

Karolína Plíšková si na turnaji v Miami poprvé zahraje semifinále, Chorvatku Mirjanu Lučićovou Baroniovou porazila hladce 6:3, 6:4. V souboji o finále se utká s Caroline Wozniackou z Dánska, která vyřadila jinou Česku Lucii Šafářovou po setech 6:4 a 6:3. Tomáš Berdych bude ve čtvrtfinále bojovat proti Švýcarovi Rogerovi Federerovi, kterého naposledy dokázal porazit v Dubaji v roce 2013.

Plíšková turnajem zatím postupuje bez ztráty setu, což potvrdila i čtvrtfinálovým vítězstvím nad Chorvatkou Luči-

čovou. „Hodně si teď věřím a hraju výborný tenis,“ řekla v rozhovoru na kurtu Plíšková. Na své cestě do semifinále zdolala i svou českou sokyni Barboru Strýcovou. Svou zápasovou bilanci si tak v tomto kalendářním roce vylepšila na 23 výher a tři porážky. V semifinále ji čeká bývalá světová jednička Wozniacká, na kterou narazí podruhé v sezóně, ve finále v Dauhá jí porazila ve dvou setech.

Tomáš Berdych potvrdil, že mu slunné počasí na turnaji v Miami vyhovuje. Mezi osmičkou nejlepších tu postoupil už poosm, třikrát byl v semifinále a

v roce 2010 zde dokonce bojoval o titul.

Nyní ho však v semifinále čeká rozjetý Federer. Osmnáctinásobný grandslamový šampion se po dlouhodobé pauze vinou zranění vrátil na kurty ve velkolepém stylu. Letos už ovládl Australian Open a turnaj v Indian Wells. Potvrdil tak, že ze světových tenisových es je v jasné nejlepší formě. Pro Berdycha to tedy bude test z kategorie nejnáročnějších. A po nepřilíhli povedeném vystoupení na turnaji v Indian Wells také šance, jak se vrátit do ideální formy.

JAKUB JONAS

Florbalová liga vrcholí, čtyři nejlepší se perou o postup do Superfinále

V tomto týdnu se odehrála první semifinálová klání florbalové Tipsport Superligy mužů. Mezi čtyři nejlepší týmy se dostaly Mladá Boleslav, Tatran Střešovice, Chodov a Vítkovice. Kvarterto, které v posledních letech dominuje českému florbalu, se opět popere o dvě „vstupenky“ do Superfinále. V tom se 17. dubna rozhodne o celkovém vítězi ligy.

Semifinálová série mezi Chodovem a Vítkovicemi po dvou odehraných utkáních zatím vyznívá lépe pro pražské florbalisty, když se jim podařilo zhodnotit výhodu domácího prostředí. Nejprve dotáhli do šťastného konce zápas, jehož začátek sice suverénně opanovali, ale díky silnému vítkovickému vzepětí se utkání proměnilo v drama do poslední chvíle. O chodovském vítězství 7:6 rozhodl ve 47. minutě hráč Martin Koutný.

I druhý souboj mezi loňskými superfinalisty přinesl výbornou podívanou pro diváky. Ze strhující přestřelky, tak charakteristické pro florbal, vyšel lépe opět Chodov. Hlavním hrdinou druhého semifinále se stal chodovský útočník Miloš Tyl, který přispěl k celkovému skóre

15:9 dvojitým hattrickem a čtyřmi asistencemi. „Dnes to byl můj životní zápas. Nikdy předtím se mi to nepodařilo,“ uvedl pro web Českého florbalu. Jeho tým má nyní dobře nakročeno k obhajobě titulu.

Jedinému letošnímu semifinálnímu se ještě nikdy nepodařilo dosáhnout na samotný vrchol české florbalové ligy. Mladá Boleslav přitom každoročně patří mezi největší favority. Tento rok obzvláště, protože dokázala zvítězit v základní části ligy se ztrátou pouhých tří bodů. Naproti tomu Tatran Střešovice získal titul již šestnáctkrát.

První střetnutí vyhrála Boleslav poměrem 6:4. Scénář zápasu jako by kopíroval první semifinále mezi Chodovem a Vítkovicemi. I Boleslav si v první třetině vybojovala náskok 4:0, Tatran však prokázal své kvality a před poslední částí ztrácel už jenom branku. Posledním skórujícím týmem ovšem byli Boleslavští, a tak se právě oni chopili vedení v sérii.

Další semifinálová utkání se odehrají o víkendu.

JAN KUBELKA

Vítězné gesto Samkové

Foto: archiv